

Debreceni Ítéltábla
Pkf.I.20.317/2024/2.

A Debreceni Ítéltábla a Horváth Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Horváth Géza ügyvéd) által képviselt kérelmező neve (cím) kérelmezőnek – a dr. Varga István ügyvéd (cím) által képviselt kérelmezett neve (cím) kérelmezettel szemben vagyoni elégtétel megfizetése iránt indított nemperes eljárásában a Debreceni Törvényszék 17.Pk.20.427/2024/11. számú végzése ellen a kérelmezett 12. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán meghozta a következő

v é g z é s t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi a kérelmezettet, hogy 15 napon belül fizessen meg a kérelmezőnek 6998 (hatezer-kilencszázkilencvennyolc) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy 6612 (hatezer-hatszáztizenkét) forint feljegyzett fellebbezési illetéket az állam visel.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A kérelmezővel szemben a C. Járásbíróság (a továbbiakban: járásbíróság) előtt 2015. november 9-én nyújtottak be keresetlevelet. A P.21.0../2015. szám alatt így megindult perben a járásbíróság 2023. május 1-én elsőfokú ítéletet, a kérelmezett pedig 3.Pf.20.6../2023/11. szám alatt 2023. december 14-én másodfokú ítéletet hozott.

[2] A kérelmező elsődlegesen 950 000 Ft, másodlagosan pedig 871 200 Ft vagyoni elégtétel megfizetésére kérte kötelezni a kérelmezettet. Az elsődleges kérelmét arra alapította, hogy a per 2015. november 9-től 2023. december 14-ig, azaz 2957 napon át tartott, amelyből le kell vonni a szünetelések és a félbeszakadás miatt 582 napot. Így 2375 nap marad, amely meghaladja a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény (a továbbiakban: Pevtv.) 6. §-ának (1) bekezdésében foglalt 60 hónapot, ezért a Pevtv. 7. §-a és a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel mértékéről és a kifizetendő összeg számításának szabályairól szóló 372/2021. (VI.30.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Kr.) 1. §-ának (1) és (2) bekezdései alapján erre az időtartamra 400 Ft/nap vagyoni elégtétel illeti meg őt. A másodlagos kérelmében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú eljárás 2015. november 9-től 2023. május 31-ig, azaz 2760 napon át tartott, amelyből le kell vonni a szünetelések és a félbeszakadás miatt 582 napot. Így 2178 nap marad, amely meghaladja a Pevtv. 6. §-a (2)

bekezdésének a) pontjában foglalt 30 hónapot, ezért a Pevtv. 7. §-a és a Kr. 1. §-ának (1) és (2) bekezdései alapján erre az időtartamra 400 Ft/nap vagyoni elégtétel illeti meg őt.

[3] A kérelmezett a pontosított érdemi védekezésében az elsődleges kérelem elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a Pevtv. 15. §-ának (3)-(5) bekezdései alapján le kell vonni a számított pertartamból 1443 napot, így a figyelembe vehető pertartam nem haladja meg a 60 hónapot, ezért a kérelmezőnek nem jár vagyoni elégtétel. A másodlagos kérelmet 1443 nap, azaz 577 200 Ft erejéig szintén elutasítani kérte, a 2761 napig tartó elsőfokú eljárás figyelembe vehető pertartama ugyanis álláspontja szerint 1314 nap volt.

[4] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett végzésével kötelezte a kérelmezettet, hogy fizessen meg az a kérelmezőnek 907 600 Ft-ot, valamint 125 000 Ft perköltséget. Az ezt meghaladó kérelmet elutasította, és a kérelmezőt 1232 Ft feljegyzett elsőfokú illeték megfizetésére kötelezte, megállapította ugyanakkor, hogy 27 268 Ft feljegyzett elsőfokú illeték az állam terhén marad.

[5] A határozat fellebbezett részének indokolása szerint a kérelmező nem követelt vagyoni elégtételt a 2017. április 25-től 2017. augusztus 7-ig és a 2020. szeptember 17-től 2021. március 12-ig tartó szünetelések, valamint a 2018. augusztus 23-tól 2019. június 21-ig tartó félbeszakadás időtartamára, így azt le kellett vonni a 2015. november 9-től 2023. december 14-ig terjedő 2957 napos számított pertartamból. A fennmaradó 2375 napos pertartamot ugyanakkor a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján csak a 2018. május 10-től 2018. augusztus 23-ig, azaz 106 napon át tartó szünetelés időtartamával kellett csökkenteni, ezt meghaladó levonásra azonban már nem volt lehetőség.

[6] A kérelmezett 1. sorszámmal jelölt kérelme a 2015. december 10-től 2016. január 8-ig eltelt 30 nap levonására irányult. Arra hivatkozott, hogy a járásbíróság a 2015. november 9-én érkezett keresetlevél hiányainak pótlása érdekében csak 2016. január 8-án bocsátott ki felhívást, így megsértette a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 124. §-ának (1) bekezdésében foglalt 30 napos intézkedési kötelezettségét. Ennek ellenére a kérelmező nem emelt kifogást az eljárás elhúzódása miatt, ezért a 2015. december 10-től 2016. január 8-ig eltelt időt a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján le kell vonni a pertartamból. Ez az érvelés az elsőfokú bíróság szerint nem volt alapos, mert a kérelmező a per alperese volt, ezért a keresetlevél kézbesítése előtt nem szerezhette tudomást a járásbíróság intézkedési kötelezettségéről és annak határidejéről.

[7] A kérelmezett 2. sorszámmal jelölt kérelme a 2016. július 18-tól 2016. október 3-ig eltelt 77 nap levonására irányult. Arra hivatkozott, hogy a kérelmező és a III. rendű alperes ügygondnoka 2016. június 17-én hiánytalan költségmentességi kérelmet terjesztett elő, amelyet a járásbíróság csak 2016. október 3-án bírált el, így megsértette az 1952. évi Pp. 95. §-ának (1) bekezdésében foglalt 30 napos intézkedési kötelezettségét. Ennek ellenére a kérelmező nem emelt kifogást az eljárás elhúzódása miatt, ezért a 2016. július 18-tól 2016. október 3-ig eltelt időt a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján le kell vonni a pertartamból. Az elsőfokú bíróság ezt az érvelést sem tartotta megalapozottnak, mert a mulasztás nem járt az eljárás elhúzódásával.

[8] A kérelmezett 3. sorszámmal jelölt kérelme a 2017. február 15-től 2017. április 25-ig eltelt 70 nap, az 5. sorszámmal megjelölt kérelme pedig a 2018. február 10-től 2018. május 10-ig eltelt 90 nap levonására irányult. Arra hivatkozott, hogy a járásbíróság a 2017. február 22-re kitűzött folytatólagos tárgyalást 2017. február 10-én – az ok megjelölése nélkül – 2017. április 25-re halasztotta el, amelyről a kérelmező 2017. február 14-én tudomást szerzett, ennek ellenére nem terjesztett elő kifogást az eljárás elhúzódása és az 1952. évi Pp. 151. §-a (1) bekezdésének a megsértése miatt. Ezt követően a járásbíróság a 2018. február 13-re kitűzött folytatólagos tárgyalást 2018. február 8-án – ugyancsak az ok megjelölése nélkül – 2018. május 10-re halasztotta el, amelyről a kérelmező 2018. február 9-én tudomást szerzett,

ennek ellenére ez esetben sem terjesztett elő kifogás az eljárás elhúzódása és az 1952. évi Pp. 151. §-a (1) bekezdésének a megsértése miatt. Erre tekintettel ezeket az időtartamokat a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján le kell vonni a pertartamból. Az elsőfokú bíróság ezzel az érveléssel nem értett egyet, mert a járásbíróság a tárgyalás beállításával egyidejűleg mindkét esetben kitűzte az új határnapot, ezért nem lehetett kifogást emelni az eljárás elhúzódása miatt. Erre az sem adott alapot, hogy a járásbíróság egyik esetben sem jelölte meg a halasztás okát, ezt a mulasztást ugyanis legfeljebb eljárás szabálytalansága miatti kifogás keretében lehetett volna sérelmezni.

[9] A kérelmezett 8. sorszámmal jelölt kérelme a 2020. május 12-től 2020. június 25-ig eltelt 106 nap levonására irányult. Arra hivatkozott, hogy ebben az időszakban az elsőfokú eljárást a pandémia folytán kihirdetett rendkívüli ítélkezési szünet miatt nem lehetett folytatni, ezért azt a Pevtv. 15. §-ának (5) bekezdése alapján le kell vonni a pertartamból. Az elsőfokú bíróság azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy ez a jogszabályi rendelkezés nem teremt pertartam-csökkentési jogalapot, a járványügyi helyzet miatt elrendelt intézkedések miatt, azaz objektív okból eltelt időtartamot pedig a bírói gyakorlat szerint nem lehet levonni a számított pertartamból.

[10] A kérelmezett 10. sorszámmal jelölt kérelme a 2021. április 27-től 2021. július 29-ig eltelt 94 nap levonására irányult. Arra hivatkozott, hogy a per felperes 2021. április 19-én ideiglenes intézkedés iránti kérelmet terjesztett elő, amelyre a kérelmező 2021. április 27-én válaszolt. Ennek ellenére e kérelmet a járásbíróság csak 2021. július 29-én bírálta el, amellyel megsértette az 1952. évi Pp. 156. §-ának (3) bekezdésében foglalt soronkívüli intézkedési kötelezettségét. Mivel a kérelmező nem emelt kifogást az eljárás elhúzódása miatt, a 2021. április 27-től 2021. július 29-ig eltelt időt a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján le kell vonni a pertartamból. Az elsőfokú bíróság ezt az érvelést sem tartotta megalapozottnak, mert e kérelmet nem a kérelmező nyújtotta be, nem volt tehát elvárható tőle, hogy annak késedelmes elbírálását kifogással támadja meg, különös figyelemmel arra is, hogy közben az eljárás haladt.

[11] A kérelmezett 11. sorszámmal jelölt kérelme a 2021. szeptember 16-tól 2021. december 8-ig eltelt 84 nap levonására irányult. Arra hivatkozott, hogy a per felperese 2021. augusztus 13-én elfogultságra alapított kizárási kérelmet terjesztett elő az eljáró járásbíróval szemben, aki 2021. szeptember 15-én beállította a 2021. szeptember 20-ra kitűzött folytatólagos tárgyalást azzal, hogy a járásbíróság új határnapot csak a kizárási kérelem elbírálása után tűz. A járásbíróság elnöke az ügyet 2021. szeptember 18-án átszignálta egy másik tanácsra, amely 2021. szeptember 22-én az elfogultságáról nyilatkozott. Erre tekintettel az ügyet egy újabb tanács kapta meg, amelyik 2021. október 18-án 2021. december 8-ra tűzött folytatólagos tárgyalást. E késedelem miatt a kérelmező nem emelt kifogást, ezért ezt az időtartamot a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján szintén le kell vonni a pertartamból. Az elsőfokú bíróság azonban ezzel az érveléssel sem értett egyet, mert a kizárási kérelmet nem a kérelmező terjesztette elő, annak elbírálása során pedig nem keletkezett olyan késedelem, amely indokolttá tette volna, hogy a kérelmező kifogást emeljen az eljárás elhúzódása miatt.

[12] Erre tekintettel az elsődleges kérelem alapjaként meghatározott 2375 napos számított pertartamot csupán 106 nappal csökkentette, így a kérelmezettet a Pevtv. 7. §-a alapján 2269 napra 907 600 Ft vagyoni elégtétel megfizetésére kötelezte, az ezt meghaladó kérelmet pedig elutasította. A kérelmezettet lényegében teljes pervesztesnek találta, ezért a Pevtv. 9. §-ának (4) bekezdése alapján megfelelően alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte őt a kérelmező jogi képviselői munkadíjából álló elsőfokú perköltségének a megfizetésére, amelynek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) 2. §-

ának (1) bekezdése alapján a felszámítottal egyezően határozta meg, annak mérséklése ugyanis nem volt indokolt.

[13] A kérelmezett a fellebbezésében azt kérte, hogy az ítéltábla részben változtassa meg az elsőfokú bíróság végzését, szállítsa le az általa fizetendő vagyoni elégtételt 687 200 Ft-ra, az általa fizetendő elsőfokú perköltséget pedig 47 500 Ft + áfa összegre. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Pevtv. 15. §-ának (3) és (4) bekezdéseit, valamint az 1952. évi Pp. 95. §-ának (1) bekezdését, 124. §-ának (1) bekezdését, 151. §-át és a 156. §-ának (3) bekezdését akkor, amikor nem csökkentette a számított pertartamot az 1., 2., 3., 5., 8., 10. és 11. sorszámú kérelmeiben foglalt 551 nappal. Ebben a körben fenntartotta az elleniratban foglalt érvelését, amelyet az 1. sorszámú kérelem esetében azzal egészített ki, hogy a kérelmező a keresetlevél kézbesítése előtt is köteles lett volna kifogást emelni a járásbíróság intézkedési késedelme miatt, hiszen a pert megelőző hagyatéki eljárás vagy egyeztetések alapján minden bizonnyal tudomással bírt arról, hogy vele szemben kötelesrész iránt pert indítottak. Le kell vonni a 2. sorszámú kérelemben foglalt 77 napot is, mert az az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben igenis jelentős késedelemnek minősül, amely miatt a kérelmezőnek kifogást kellett volna emelnie. Alap nélkül mellőzte az elsőfokú bíróság a 3. és 5. sorszámú kérelmek szerinti pertartam-csökkentéseket is, mert a járásbíróság megsértette az 1952. évi Pp. 151. §-ának (1) bekezdését, hiszen nem jelölte meg a tárgyaláshalasztás indokát, az indok nélküli halasztás ellen pedig a kérelmezőnek eljárás elhúzódása miatti kifogást kellett volna benyújtania, amely lehetőséget adott volna egy korábbi határnap kitűzésére. A 8. sorszámú kérelemben foglalt időszakra szintén nem jár vagyoni elégtétel, mert a járványügyi intézkedések miatt keletkezett időtartamot a Pevtv. 15. §-ának (5) bekezdése alapján le kell vonni a számított pertartamból. A 10. sorszámú kérelemben foglalt pertartam-csökkentés elutasítása is jogszabálysértő volt, mert a kérelmezőtől elvárható lett volna a kifogás benyújtása, függetlenül attól, hogy a késedelmesen elbírált ideiglenes intézkedés iránti kérelmet nem ő terjesztette elő. Ugyanezen okból csökkenteni kellett volna a pertartamot a 11. sorszámú kérelemmel érintett időszakkal is, mert a kérelmezőnek ez esetben is kifogást kellett volna emelnie az eljárás elhúzódása miatt. Eltúlzott az elsőfokú bíróság által a kérelmező javára megállapított jogi képviselői munkadíj is, mert ezt az összeget sem a perérték, sem pedig az ügy bonyolultsága nem indokolta, így a kérelmező legfeljebb az R. 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerinti díjazásra jogosult.

[14] A kérelmező a fellebbezésre tett észrevételében az elsőfokú végzés fellebbezett részének a helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján.

[15] Az ítéltáblának a fellebbezés érdemi elbírálása előtt azt kellett megállapítania, hogy annak mi a pontos tartalma. Erre azért volt szükség, mert a kérelmezett a fellebbezésének indokolásaként részben visszautalt az elleniratban foglalt nyilatkozataira. Ahogy azonban azt a Kúria már többször is kifejtette: a Pp. 371. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján a fellebbezésben szövegesen körül kell írni azt az eljárási vagy anyagi jogszabálysértést, amin a fellebbezés alapul, ez határozza meg ugyanis a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének terjedelmét (pl.: Kúria Pkf.II.24.839/2019/3. számú határozatának [7] pontja, Pf.VI.24.583/2022/2. számú határozatának [15] és [20] pontjai). Mindezt tehát egy korábbi beadványra történő visszautalással nem lehet teljesíteni (pl.: Kúria Pfv.IV.20.829/2022/6. számú határozatának [26] pontja), mert az parttalanná tenné fellebbezést, és megakadályozná azt, hogy a másodfokú bíróság minden kétséget kizáróan megállapíthassa a felülbírálati jogkörének határait (pl.: Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.428/2022/8. számú határozatának [30] pontja). Ezért az ítéltábla nem tekinthette a fellebbezés részének az elleniratot, és nem minősíthette az abban foglalt nyilatkozatokat a fellebbezés indokolásának. E jogi álláspont helyességét az is alátámasztja, hogy az ellenirat a kérelem cáfolatát szolgálja, a fellebbezésben viszont már azokat az érveket kell kifejteni,

amelyek a fellebbezett határozatban foglalt konkrét ténybeli és jogi álláspontot támadják. Annak meghatározása pedig, hogy az elleniratban foglalt érvek közül melyek lehetnek alkalmasak a fellebbezett határozatban leírt álláspont cáfolatára, nem a másodfokú bíróság feladata, hanem – a Pp. 371. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján – a fellebbezőé. Ezért az ítéltábla a kérelmezett fellebbezésének indokolásaként csak azokat az érveket vehette figyelembe, amelyeket a kérelmezett a fellebbezésében szövegesen is körülírt.

[16] Az így meghatározott tartalmú fellebbezés elbírálása során az ítéltábla – a Pp. 370. §-ának (2)-(4) bekezdéseiben foglalt jogszabályi feltételek hiányában – nem léphette át a fellebbezési kérelem és az észrevétel korlátait [Pp. 370. §-ának (1) bekezdése]. Ezért fellebbezés hiányában nem érinthette az elsőfokú végzés azon rendelkezését, amelyik a kérelmet részben elutasította, és azt sem, amelyik a kérelmezettet 687 200 Ft vagyoni elégtétel, valamint 47 500 Ft + áfa elsőfokú perköltség megfizetésére kötelezte. Kizárólag abban foglalhatott állást, hogy a fellebbezésben kifejtett indokok miatt ezt meghaladóan el kell-e utasítani a kérelmet, és erre az összegre mérsékelni kell-e a kérelmezőt megillető jogi képviselői munkadíjat. Ennek eredményeként a fellebbezést alaptalannak találta.

[17] Az elsőfokú végzés fellebbezett része nem sérti a kérelmezett által hivatkozott jogszabályokat. Az ítéltábla maradéktalanul egyetért az abban foglalt indokolással is, amelyet nem kíván megismételni, a fellebbezés tükrében ugyanakkor az alábbiakat emeli ki.

[18] Ahogy azt az elsőfokú bíróság is helyesen kifejtette: az 1. sorszámú pertartam-csökkentési kérelem azért nem volt alapos, mert a kérelmező az alapper egyik alperese volt, így nem volt elvárható tőle, hogy a keresetlevél kézbesítése előtt kifogást emeljen a keresetlevél késedelmes megvizsgálása miatt. Ezen nem változtatott az a tény sem, hogy a per kötelesrész kiadása iránt indult, hiszen ebben az esetben sem lehetett elvárni, hogy a kérelmező rendszeresen ellenőrizze: érkezett-e már keresetlevél vele szemben, ha igen, mikor, és ehhez képest a bíróság betartotta-e napra pontosan az 1959. évi Pp. 124. §-ának (1) bekezdésében foglalt 30 napos határidőt. Erre tekintettel a kérelmezett ezzel ellentétes érvelése minden jogi alapot nélkülözött.

[19] Nem lehetett csökkenteni a pertartamot a 2. sorszámú kérelemben foglalt időtartammal sem, a költségmentességi kérelem késedelmes elbírálása ugyanis önmagában még nem jelenti azt, hogy szükségtelenül telt el a kérelem benyújtása és elbírálása közötti idő. E körben a kérelmezettnek a Pevtv. 14. §-a (2) bekezdésének f) pontja alapján azt is igazolnia kellett volna, hogy ezen időszakban az eljárás nem haladt előre, például azért, mert azt a költségmentességi kérelem késedelmes elbírálása hátráltatta, vagy azért, mert a járásbíróság teljesen tétlen volt, azaz egyáltalán nem intézkedett. Ezen körülményekre azonban a kérelmezett sem az elleniratában, sem pedig a kérelmező nyilatkozataira tett észrevételében nem tért ki, és a fellebbezésében sem cáfolta az elsőfokú bíróság azon megállapítását, hogy e késedelem nem járt az eljárás elhúzódásával. Erre tekintettel semmivel sem támasztotta alá, hogy a költségmentességi kérelem benyújtása és elbírálása közötti pertartam alatt az eljárás nem haladt előre, ezért ezt az időszakot a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján nem lehetett levonni a számított pertartamból.

[20] Egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bíróság azon jogi álláspontjával is, hogy a 3. és 5. sorszámú pertartam-csökkentési kérelmek ugyancsak alaptalanok voltak. Ahogy azt az elsőfokú végzés is helyesen tartalmazza: a kérelmező nem emelhetett volna kifogást az eljárás elhúzódása miatt arra hivatkozással, hogy a járásbíróság nem tüntette fel a tárgyaláshalasztás okát, mert a tárgyalás kitűzése után nem maradt olyan eljárási cselekmény, amelyet a járásbíróságnak pótolnia kellett volna. Ezért e jogintézmény nem volt alkalmas arra sem, hogy a kérelmező elérje a már kitűzött tárgyalás korábbi időpontra történő beállítását (BDT2023.4600. [47]). Erre tekintettel legfeljebb az eljárás szabálytalansága miatt emelhetett

volna kifogást, ennek elmulasztása azonban a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján nem adott alapot a pertartam csökkentésére.

[21] Nem foghatott helyt a 8. sorszámú pertartam-csökkentési kérelem sem. Ahogy azt az ítéltábla már többször, így egyebek mellett például a BDT2023.4700. szám alatt megjelent Pkf.II.20.032/2023/2. számú eseti döntésének [57] pontjában kifejtette: „a kizárólag a kérelmező, illetve a bíróság érdekkörében felmerült elhárítható okok miatti levonásra egyrészt a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése, másrészt a (4) bekezdése ad jogszabályi alapot. Ehhez képest rendelkezik úgy a Pevtv. 15. §-ának (5) bekezdése, hogy a bíróság – a nemperes eljárásban előterjesztett kérelem és ellenirat tartalmának korlátai között – mérlegeli, hogy a bírósági eljárásban félnek minősülő kérelmező, valamint a bírósági eljárást lefolytató bíróság eljárási cselekménye, illetve mulasztása mennyiben járult hozzá az észszerűnek minősülő időtartam meghaladásához, és e körülmények értékelését követően határozza meg a bírósági eljárás vagy eljárási szakasz figyelembe vehető időtartamát. Ez a jogszabályi rendelkezés nem ír a kérelmező és a bírósági eljárást lefolytató bíróság tevékenységein kívüli okokról. A Pevtv. törvényjavaslat indokolása azt hívja fel, hogy a bíróság által általánosan vizsgálendő szempont az, hogy a bírósági eljárásban félnek minősülő kérelmező, valamint a bírósági eljárást lefolytató bíróság eljárási cselekménye, illetve mulasztása mennyiben járult hozzá az eljárás elhúzódásához, és azt vizsgálja a bíróság – a kérelem és az ellenirat korlátai között –, hogy az alapul fekvő bírósági eljárás során volt-e olyan időszak, amely akár a kérelmező, akár a vizsgált bírósági eljárásban eljáró bíróság érdekkörében felmerülő, elhárítható ok miatt szükségtelenül telt el. Abból, hogy a törvényjavaslat indokolása is csak a bíróság és a kérelmező cselekményeit vette figyelembe, azt a következtetést lehet levonni, hogy arra volt tekintettel, hogy a bíróság működésében akár emberi, akár technikai okból következhet be fennakadás. A törvény az elleniratnak a Pevtv. 14. §-a (2) bekezdésének f) és g) pontjai szerinti tartalmi követelményei körében is csak a kérelmezőnek a meghatározott idő figyelmen kívül hagyását megalapozó eljárási cselekményeit, illetve mulasztását alátámasztó tényeknek, valamint ezzel összefüggésben figyelmen kívül hagyandó időtartamoknak a megjelölését írja elő, más levonásra alapot adó körülmény meghatározását nem írja elő. Mindebből az következik, hogy a jogalkotó egy olyan szabályozási modellt kívánt bevezetni, ahol rögzíti azt az időtartamot, amelynek meghaladása esetén a fél az eljárások észszerű időn belüli befejezéséhez való joga sérelme folytán vagyoni kompenzációra jogosult, amely összegét csak a saját felróható közrehatása csökkentheti: akár azért, mert ő okozta egyes eljárási szakaszok elhúzódását, akár azért, mert nem élt az elhúzódás megakadályozására alkalmas törvényes jogorvoslati eszközökkel. A Pevtv. 15. §-ának (5) bekezdése így nem teremt egyes időtartamok levonására alapot adó új okot: ebből következően a járványügyi helyzet miatt kialakított veszélyhelyzeti perrendből következő későbbi tárgyaláskitűzés – függetlenül attól, hogy azok elhárítására az alapperben eljáró bíróságnak jogszabályon alapuló eljárásjogi lehetősége valóban nem volt – nem ad lehetőséget a figyelembe vehető időtartam csökkentésére.” Erre tekintettel nem lehetett levonni a számított pertartamból a 8. sorszámmal megjelölt időszakot sem.

[22] Egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bíróság azon jogi álláspontjával is, hogy nem lehetett csökkenteni a pertartamot a 10. sorszámú kérelemben foglalt időtartammal sem. Ennek oka egyrészt az, hogy a kérelmező alperesként vett részt az alapperben, ezért nem volt elvárható tőle, hogy kifogást emeljen a per felperese által előterjesztett ideiglenes intézkedés iránti kérelem késedelmes elbírálása miatt. Másrészt e kérelem késedelmes elbírálása önmagában ez esetben sem jelentette azt, hogy szükségtelenül telt el a kérelem benyújtása és elbírálása közötti idő. E körben a kérelmezettnek a Pevtv. 14. §-a (2) bekezdésének f) pontja alapján azt is igazolnia kellett volna, hogy ezen időszakban az eljárás nem haladt előre, például azért, mert azt az ideiglenes intézkedés iránti kérelem késedelmes elbírálása hátráltatta, vagy azért, mert a járásbíróság teljesen tétlen volt, azaz egyáltalán nem

intézkedett. Ezen körülményekre azonban a kérelmezett sem az elleniratában, sem pedig a kérelmező nyilatkozataira tett észrevételében nem tért ki, és a fellebbezésében sem cáfolta az elsőfokú bíróság azon megállapítását, hogy ebben az időszakban az eljárás haladt. Erre tekintettel semmivel sem támasztotta alá, hogy az ideiglenes intézkedés iránti kérelem benyújtása és elbírálása közötti pertartam szükségtelenül telt el, ezért ezt az időszakot a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján ezen okból sem lehetett levonni a számított pertartamból.

[23] Alaptalan volt a 11. sorszámú pertartam-csökkentési kérelem is, mert a járásbíróság 2021. szeptember 15-én, 18-án, 22-én, majd 2021. október 18-án érdemi intézkedéseket tett az eljárás előrehaladása érdekében. Ezen intézkedések között pedig nem telt el annyi idő, amely indokoltá tette volna, hogy a kérelmező kifogást emeljen az eljárás elhúzódása miatt. A BDT2023.4600. szám alatt közzétett eseti döntés [46] bekezdése szerint ugyanis nem formális módon kell meghatározni az eljárás elhúzódása miatti kifogás benyújtásának elvárható időpontját, azaz nem lehet elvárni a féltől, hogy folyamatosan ellenőrizze az eljáró bíróságot és a legcsekélyebb határidő-mulasztást is azonnal kifogásolja meg. E kifogás benyújtásának elmulasztását csak akkor lehet számon kérni a félen, ha a bíróság olyan mértékben mulasztotta el az észszerű időn belüli eljárési kötelezettségét, amely a rá vonatkozó eljárási szabályok betartásában alappal bízó fél számára nyilvánvalóan és egyértelműen felismerhető volt, feltéve, hogy az eljárási kötelezettség megszegésére vonatkozó jelzéstől alappal várhatta a sérelem kellő időben és eredményességgel történő orvoslását. Ezek a feltételek pedig a 11. sorszámmal érintett időszakban nyilvánvalóan nem álltak fenn, mert a járásbíróság jelentős idővesztés nélkül, rendszeresen intézkedett az eljárás előrehaladása érdekében.

[24] Egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bíróság azon jogi álláspontjával is, hogy a kérelmező által felszámított elsőfokú jogi képviselői díj nem volt eltúlzott, így azt nem kellett mérsékelni. A fellebbezési érveléssel szemben e körben nem volt jelentősége annak, hogy a kérelmező az R. 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja alapján mennyi ügyvédi munkadíjra tarthatott volna igényt, mert a jogi képviselő díját a vele kötött megbízási szerződésre tekintettel az R. 2. §-ának (1) bekezdése alapján számította fel. E díjat pedig az R. 2. §-ának (2) bekezdése alapján csak akkor lehetett volna mérsékelni, ha az nem állt volna arányban a kifejtett képviseleti munkával. Ez a feltétel azonban nem állt fenn, mert a kérelmező jogi képviselője a vagyoni elégtétel iránti kérelem és az elleniratra tett részletes észrevételek megszerkesztése során olyan munkát végzett, amelyhez képest nem volt eltúlzott a megbízási szerződésben kikötött munkadíj. Erre tekintettel a kérelmezett alap nélkül kérte a kérelmezőnek fizetendő elsőfokú perköltség leszállítását is.

[25] A kifejtett okok miatt az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének fellebbezett részét a Pevtv. 9. §-ának (4) bekezdése szerint megfelelően alkalmazandó Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[26] A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a kérelmezett köteles a kérelmező másodfokú perköltségének a megfizetésére [Pp. 83. §-ának (1) bekezdése]. Mivel a kérelmező úgy nyilatkozott, hogy a jogi képviselőjével kötött megbízási szerződés nem tartalmaz másodfokú ügyvédi díjat, az ítéltábla az őt megillető másodfokú jogi képviselői munkadíjat az R. 3. §-ának (2), (5) bekezdései, valamint 4/A. §-a alapján 5510 Ft + áfa, azaz 6998 Ft-ban határozta meg.

[27] A pervesztes, de személyes illetékmentes kérelmezett helyett az állam viseli a le nem rótt fellebbezési illetéket [Pp. 83. §-ának (1) bekezdése, 102. §-ának (6) bekezdése].

Debrecen, 2024. szeptember 5.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró